SUOMEN PARALYMPIAKOMITEA

Toimintasuunnitelma 2027

Sisällys

s. 3	**Paralympiakomitea suomalaisen paraurheilun ja soveltavan liikunnan edistäjänä**
s. 4	**Kolme perustehtävää**
s. 5	**Visio, strategia, arvot, tavoitteet**
s. 6	Avoin ja yhdenvertainen, urheileva ja liikkuva Suomi
s. 7	Liikunnan harrastamisen edistäminen
s. 8	Yhdenvertaisen liikuntakulttuurin edistäminen
s. 9	Paraurheilun edistäminen
s. 10	**Toiminta: Kolme tasoa, yhteinen suunta kohti vaikuttavampaa paraurheilua ja soveltavaa liikuntaa**
s. 11	**Neljä kärkimuutosta vuoteen 2030 mennessä**: Toimenpideohjelmat 2027–2030
s. 12–13	**Kärkitoimenpiteet 2027:** Selkeä ja tavoittava liikkujan ja urheilijan polku
s. 14–15	**Kärkitoimenpiteet 2027:** Paraurheiluvastuu toteutuu lajiliitoissa
s. 16–17	**Kärkitoimenpiteet 2027:** Vaikuttavampaa edunvalvontaa ja asiantuntijuutta
s. 18–19	**Kärkitoimenpiteet 2027:** Parahuippu-urheilun asiantuntijuus osana Team Finlandin toimintaa
s. 20–25	**Jatkuvat palvelut ja perustehtävät**
s. 26–28	**Tukitoiminnot ja läpileikkaavat toimintatavat**

Paralympiakomitea suomalaisen paraurheilun ja soveltavan liikunnan edistäjänä

Olemme vastuu-, palvelu- ja asiantuntijajärjestö. Rakennamme avointa ja yhdenvertaista, urheilevaa ja liikkuvaa Suomea.

Kansallisena vastuujärjestönä toimialueemme kattaa koko vammaisen henkilön elämän kaaren lasten ja nuorten soveltavasta liikunnasta aikuisten harrastetoimintaan ja parahuippu-urheiluun. Valvomme liikunta-, näkö- ja kehitysvammaisten urheilijoiden sekä elinsiirtourheilijoiden etua ja vaikutamme jäsenenä paralympiaurheilun sekä muun liikunta-, näkö- ja kehitysvammaisten urheilun kansainvälisissä katto-organisaatioissa.

Palveluorganisaationa edistämme yhdenvertaista liikuntaa ja urheilua jäsen- ja asiantuntijapalveluidemme kautta. Lisäämme osaamista soveltavan liikunnan, paraurheilun erityispiirteiden ja esteettömien olosuhteiden toteutumisesta. Autamme kehittämään lajiliittojen paraurheilutoimintaa sekä harrastustoimintaa seuroissa ja muissa paikallisyhdistyksissä.

Paraurheilijan polulla toteutamme itse lasten ja nuorten Paranuoret-toimintaa, ParaVälineet-palvelua ja Tulevaisuuden tähdet -valmennusohjelmaa. Vastaamme Suomen paralympiajoukkueesta, kehitysvammaisten urheilijoiden kansallisesta Special Olympics -toiminnasta, elinsiirtourheilun maajoukkuetoiminnasta, sekä Paraurheilun Kunniagalleriasta.

Kansallisena lajiliittona toimimme neljälle paraurheilulajille. Lisäksi toimimme siirtymävaiheen lajiliittona viidelle lajille, joiden osalta tavoitteena on paraurheiluvastuun toteutuminen lajin yleisessä lajiliitossa.

Paralympiakomitean 3 perustehtävää

Urheiluyhteisölle

1.

PALVELUJÄRJESTÖ

Tuemme paikallisia, alueellisia ja kansallisia urheilu- ja liikuntajärjestöjä soveltavan liikunnan ja paraurheilun erityiskysymyksissä.

Kehitämme soveltavan liikunnan ja paraurheilun kysyntää ja tarjontaa sekä helpotamme liikkujan ja urheilijan polulle pääsyä – myös omien ohjelmiemme avulla.

Kansallisesti ja kansainvälisesti

2.

VASTUUJÄRJESTÖ

Toimimme ja vaikutamme kansallisena vastuuorganisaationa paralympaurheilussa, kehitysvammaisten urheilussa ja elinsiirtourheilussa sekä jäsenenä muissa kansainvälisissä paraurheilun kattojärjestöissä.

Vastaamme Special Olympics -toiminnasta ja elinsiirtourheilusta Suomessa.

Liikkujille ja urheilijoille

3.

LAJILIITTO

Toimimme paraboccian, maalipallon, pyörätuolirugbyn ja sokkopingiksen kansallisena lajiliittona.

Hoidamme osittain tai kokonaan lajiliittovastuita viidessä omiin lajiliittoihinsa siirtyvässä lajissa.

Avoin ja yhdenvertainen, urheileva ja liikkuva Suomi

- Autamme muita onnistumaan. Me teemme tämän yhdessä.
- Meidän äänemme kuuluu.
- Avaamme ovia liikunnan pariin. Rakennamme polkuja kohti menestystä.
- Olemme paraurheilun ja soveltavan liikunnan asiantuntija.

Menestys näyttää sinulta

Osallisuus • Yhdenvertaisuus • Esteettömyys • Vastuullisuus • Menestys

Avoin ja yhdenvertainen, urheileva ja liikkuva Suomi

Voin tehdä yhdenvertaisia valintoja miten ja missä liikun ja harrastan

SUOMEN PARALYMPIAKOMITEA

Pääsen kasvamaan mahdollisuuksieni mittaiseksi paraurheilussa

Liikkuja ⟷ Urheilija

Liikunnan harrastamisen edistäminen

Soveltavan liikunnan ja paraurheilun tarjonta lisääntyy

+

Soveltavan liikunnan ja paraurheilun kysyntä lisääntyy

=

Liikunnan harrastaminen ja fyysinen aktiivisuus lisääntyvät

Yhdenvertaisen liikuntakulttuurin edistäminen

Lisätään ymmärrystä soveltavan liikunnan ja paraurheilun erityis-kysymyksistä

Soveltava liikunta ja paraurheilu huomioidaan päätöksenteossa

Paraurheilu eri muodoissaan näkyy ja menestyy laajasti

Paraurheilun edistäminen

Paraurheilua johdetaan yhteistyöllä, joka perustuu selkeään roolitukseen ja vastuunjakoon

Paraurheilun olosuhteet ja tukitoimet vastaavat kansainvälistä vaatimustasoa

Paraurheilijan polku on arvostettu ja haluttu valinta

Kolme tasoa, yhteinen suunta

Kohti vaikuttavampaa paraurheilua ja soveltavaa liikuntaa

TASO 1: KÄRKIMUUTOKSET

Muutamme.
Näissä saamme aikaan vuonna 2027 tunnistettavan muutoksen nykytilaan.

1. Liikkujan ja urheilijan polku

Yhtenäinen, saavutettava ja sujuva polku liikuntaan ja urheiluun läpi elämän.

2. Lajiliittojen paraurheiluvastuu

Lajiliitot kantavat vahvemman vastuun paraurheilun kehittämisestä.

3. Vaikuttava edunvalvonta ja asiantuntijuus

Vahvistamme paraurheilun ja soveltavan liikunnan asemaa, vaikuttavuutta ja toiminta-edellytyksiä yhteiskunnassa.

4. Parahuippu-urheilun asiantuntijuus

Paraurheilun asiantuntijuus toimii osana Team Finland -kokonaisuutta ja paralympiajoukkueen valmistelu etenee suunnitelmallisesti.

TASO 2: JATKUVAT PALVELUT JA PERUSTEHTÄVÄT

Varmistamme.
Nämä palvelut ja tehtävät toimivat hyvin joka vuosi ja luovat perustan kärkimuutosten toteutumiselle.

A. Asiantuntijapalvelut
- Liikunnan harrastaminen
- Apuvälineet
- Esteettömyys ja saavutettavuus
- Paraurheilun erityispiirteet, mm. luokittelu
- Tietopohja
- Lajiliittojen tuki
- Osaamisen lisääminen
- Urheilijan polku ja kehittämisen tuki

B. Lajiliitto- ja vastuujärjestötehtävät
- Paralympiakomitean omien lajiliitto-vastuulajien tehtävät
- Kehitysvammaisten liikunta ja urheilu
- Elinsiirtourheilu
- Monilajiset kansainväliset kilpailut ja NPC-tehtävät

C. Muut jatkuvat tehtävät
- Jäsenpalvelut
- Apurahat ja stipendit
- Osallistumisen pysyvät rakenteet
- Jatkuva edunvalvonta-, vaikuttamis- ja verkostotyö
- Viestintä ja markkinointi

TASO 3: TUKITOIMINNOT JA LÄPILEIKKAAVAT TOIMINTATAVAT

Mahdollistamme ja ohjaamme.
Näillä varmistamme, että koko toimintamme on vaikuttavaa, vastuullista ja kestävää.

Tukitoiminnot
Mahdollistavat kärkimuutosten ja palvelujen toteuttamisen.

Johtaminen ja henkilöstö
- Organisaation johtaminen
- Henkilöstö ja hyvinvointi
- Osaamisen johtaminen
- Työn ja resurssien kohdentaminen

Talous
- Taloussuunnittelu ja seuranta
- Budjetointi
- Taloudellinen kestävyys

Varainhankinta ja yrityskumppanuudet
- Nykyisten kumppanuuksien hoito
- Uusien yrityskumppanien hankinta
- Lahjoitusvarainhankinta

Digitaaliset työkalut ja järjestelmät
- Digitaaliset ratkaisut
- Tietosuoja ja tietoturva
- Tiedonhallinta
- Toiminnan jatkuvuus

Läpileikkaavat toimintatavat ja periaatteet
Ohjaavat kaikkea toimintaamme.

Osallisuus, esteettömyys ja saavutettavuus
- Kuuleminen ja osallistuminen
- Esteettömyys ja saavutettavuus,
- Palaute ja korjaavat toimet

Vastuullinen järjestötoiminta
- Hyvä hallinto
- Turvallinen toimintaympäristö
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
- Reilu kilpailu
- Ympäristö ja ilmasto

Tietoperusteisuus, seuranta ja arviointi
- Yhteiset mittarit ja tietolähteet
- Väli- ja vuosiarvioinnit
- Tulosten hyödyntäminen

PARALYMPIAKOMITEA MAHDOLLISTAJANA JA ASIANTUNTIJANA

Tuemme, mahdollistamme ja varmistamme paraurheilun ja toimintarajoitteisten henkilöiden liikunnan harrastamisen edellytykset kaikissa toiminnoissamme.

Tavoitteena 4 kärkimuutosta 2030 mennessä

Rakennetaan toimenpideohjelmat vuosille 2027–2030

1.

SELKEÄ, TAVOITTAVA LIIKKUJAN JA URHEILIJAN POLKU

Johdamme liikkujan ja urheilijan polun määrittelyä, selkeyttämistä, kuvaamista ja näkyväksi tekemistä paralympiaurheilussa ja muussa paraurheilussa.

Kehitämme keskeisten kumppanien kanssa toimenpiteitä aukkokohtiin ja siirtymävaiheisiin.

2.

PARAURHEILUVASTUU TOTEUTUU LAJILIITOISSA

Edistämme pitkäjänteisesti paraurheiluvastuun toteutumista suomalaisissa lajiliitoissa. Vahvistamme osaamista ja toimintakykyä.

Rakennamme selkeämpää yhteistä näkemystä vastuista, rooleista ja onnistumisen edellytyksistä.

3.

VAIKUTTAVAMPAA EDUNVALVONTAA JA ASIANTUNTIJUUTTA

Kohdennamme vaikuttamistyön nykyistä selvemmin muutamiin strategisesti tärkeisiin, ajankohtaisiin tavoitteisiin. Vahvistamme asemaamme valtakunnallisissa yhteistyörakenteissa.

Selkeytämme omat asiantuntijapalvelumme vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä.

4.

PARAHUIPPU-URHEILUN ASIANTUNTIJUUS TEAM FINLANDISSA

Vakiinnutamme huippu-urheiluvastaavien ja omien asiantuntijoidemme työparityöskentelyn Team Finlandissa. Hoidamme tulevien paralympialaisten johtamisprosessia yhdessä valmistellen.

Kehitämme paraurheilun valmiuksia olympia-valmennuskeskuksissa.

1. Selkeä ja tavoittava liikkujan ja urheilijan polku

Nykytila ja muutostarve:

Vammaisen henkilön polkua ruohonjuuritason liikunnasta tavoitteelliseen urheiluun niin paralympiaurheilussa kuin laajemmin paraurheilussa ei ole kuvattu kokonaisuudessaan.

Polun alkupäässä kohdennettu rekrytointi puuttuu, eikä eri toimijoiden muodostama palveluketju toimi riittävän selkeästi esimerkiksi kuntoutuksesta liikuntaan ja urheiluun ohjautumisessa.

On määriteltävä nykyistä tarkemmin, keitä tavoittelemme, miten tavoitamme heidät, mihin toimintaan heitä ohjaamme ja millaisia etenemisen mahdollisuuksia tarjoamme.

TAVOITE VUODELLE 2027:

Muodostamme yhteisen kokonaiskuvan liikkujan ja urheilijan polusta ja luomme perustan sen pitkäjänteiselle kehittämiselle.

Kuvaamme polun palvelut, etenemisen mahdollisuudet sekä keskeiset toimijat ja roolit, tunnistamme polun keskeiset aukot ja valitsemme 1–3 kriittistä siirtymää jatkokehittämiseen. Määrittelemme rekrytoinnin keskeiset kohderyhmät.

Tärkeimmät toimenpiteet 2027: *Liikkujan ja urheilijan polku*

TAVOITE	TOIMENPITEET	OMA ROOLI	KUMPPANIT	TULOS JA SEURANTA
Kuvataan ja tehdään näkyväksi liikkujan ja urheilijan polku	1) Kootaan olemassa olevat palvelut, toiminnot ja etenemisen mahdollisuudet. 2) Kuvataan polun vaiheet ja keskeisten toimijoiden roolit. 3) Tuodaan polku esiin näkyvästi, saavutettavasti ja kohderyhmät tavoittavasti.	Johdamme polun kuvaamisprosessia: kokoamme tiedon ja toimijat yhteen, vastaamme yhteisen polkukuvauksen tuottamisesta ja julkaisemisesta.	Lajiliitot, seurat, kuntoutuksen toimijat ja vammaisjärjestöt. Muita polun toimijoita kuullaan tarvittaessa.	Polku ja keskeisten toimijoiden roolit määritelty, kuvattu ja näkyvillä omassa ja keskeisten kumppaneiden viestinnässä (*sisällön julkaisumäärät ja tavoittavuudet)*
Tunnistetaan polun keskeiset aukot	4) Kartoitetaan polun mahdolliset aukot. 5) Valitaan 1–3 kriittistä siirtymää, joissa tarjonta, ohjautuminen, tai eteneminen ei vielä toimi riittävän hyvin. 6) Määritellään jatkotoimenpiteet, vastuut ja aikataulu puutteiden korjaamiseksi.	Kokoamme tilannekuvan polun nykytilasta ja tunnistamme mahdolliset aukot. Käynnistämme ja koordinoimme keskustelua keskeisten kumppaneiden kanssa. Edistämme yhteisten ratkaisujen, vastuiden ja jatkotoimenpiteiden aikatauluttamista.	Lajiliitot, seurat, kuntoutuksen toimijat ja kunnat.	Polun keskeiset aukot on tunnistettu. Jatkokehittämiseen on valittu 1–3 kriittistä siirtymää, jatkotoimenpiteet, vastuutoimijat ja etenemisaikataulu on sovittu.
Aloitetaan rekrytoinnin kohdentaminen	7) Määritellään rekrytoinnin keskeiset kohderyhmät ja niille sopivat toimenpiteet.	Määrittelemme keskeiset kohderyhmät ja vahvistamme rekrytointia osana Paralympiakomitean asiantuntijoiden työtä.	Kuntoutuksen toimijat, lajiliitot, vammaisjärjestöt ja seurat.	Keskeiset kohderyhmät on määritelty.

2. Paraurheiluvastuu toteutuu lajiliitoissa

Nykytila ja muutostarve:

Lajiliittointegraation prosessien seurauksena paraurheiluvastuu on siirtynyt lajiliitoille. Yhteinen ymmärrys siitä, mitä paraurheiluvastuu käytännössä tarkoittaa, ei kuitenkaan ole riittävän selkeä. Lajiliittojen lähtötilanteet, vahvuudet, sitoutuminen ja tuen tarpeet vaihtelevat, eikä vastuun toteutumista tarkastella vielä riittävän systemaattisesti.

Painopistettä on siirrettävä yksittäisistä lajien siirroista kaikkien lajiliittojen paraurheiluvastuun, osaamisen ja toimintakyvyn pitkäjänteiseen vahvistamiseen. Tarvitaan selkeämpi yhteinen näkemys vastuista, rooleista ja onnistumisen edellytyksistä sekä lajiliittokohtainen etenemistapa. Paralympiakomitean asiantuntijatukea on kehitettävä kohdennetuksi ja rajatuksi riippuen kunkin lajiliiton tilanteesta.

TAVOITE VUODELLE 2027:

Selkeytämme Paralympiakomitean ja lajiliittojen yhteistä ymmärrystä paraurheiluvastuun sisällöstä, lajiliittoihin kohdistuvista odotuksista sekä Paralympiakomitean roolista ja tuesta (lajiliittopalvelu).

Paralympiakomitealta eteenpäin omiin lajiliittoihinsa siirtyvien lajien integroituminen etenee.

Lajiliittojen paraurheiluvastuun toteutumisen arviointi kehittyy sitä edistävässä hankkeessa.

Tärkeimmät toimenpiteet 2027: *Paraurheiluvastuu lajiliitoissa*

TAVOITE	TOIMENPITEET	OMA ROOLI	KUMPPANIT	TULOS JA SEURANTA
Paraurheiluvastuun arviointihanke etenee vuonna 2027 toteutuvien toimenpiteiden kautta	Käynnistetään lajiliittojen paraurheilun seuranta- ja arvointimallin kehittäminen: 1) Valmistellaan yhteinen viitekehys ja tiedonkeruu. 2) Toteutetaan sovittu perusseuranta. 3) Valmistellaan laajemman arvioinnin pilotointi hankkeen aikataulun mukaisesti.	Johdamme hankkeen valmistelua ja koordinointia. Kokoamme toimijat. Sovimme tiedon käytöstä ja palautteesta.	KIHU, lajiliitot, hankkeen ohjausryhmä ja urheilijoiden edustajat.	Yhteinen viitekehys ja tiedonkeruu valmisteltu. Perusseuranta toteutettu. Laajemman arvioinnin pilotointi edennyt hankkeen aikataulun mukaisesti.
Sovitaan lajikohtaiset siirtymäsuunnitelmat Paralympiakomitealta omiin lajiliittoihinsa siirtyville lajeille	4) Dokumentoidaan viiden siirtymävaiheessa olevan lajin (*parajääkiekko, voimanosto, sähköpyörätuolisalibandy, näkövammaisten ampumaurheilu ja näkövammaisten shakki*) tavoitetila, työnjako, siirtymän ehdot ja aikataulu. 5) Toteutetaan suunnitelmien vuodelle 2027 sovitut vaiheet.	Neuvottelemme lajiliittojen kanssa. Dokumentoimme Paralympiakomitealle vielä jäävät vastuut. Tuemme sovittujen siirtymävaiheiden toteutusta.	Asianomaiset lajiliitot, lajien toimijat ja urheilijoiden edustajat.	Siirtymäsuunnitelmat tehty. Paralympiakomitealle vielä jäävät vastuut dokumentoitu. Vuodelle 2027 sovitutlajikohtaiset siirtymävaiheet toteutuneet.
Laaditaan Paralympiakomitean yleisen lajiliittopalvelun peruskuvaus	6) Kuvataan, mistä suomalaiset lajiliitot vastaavat itse, ja minkälaista asiantuntijatukea Paralympiakomitea heille tarjoaa. 7) Sovitaan asiantuntijapalvelujen yhteydenottotavat ja vastuut.	Valmistelemme oman palvelulupauksemme ja työnjakomme yhdessä lajiliittojen kanssa. Toteutamme työn osana kärkimuutosohjelma 3:n yhteistä palvelurakennetta.	Lajiliitot ja Paralympiakomitean palveluista vastaavat asiantuntijat.	Paralympiakomitean palvelukuvaus lajiliitoille tehty. Lajiliittojen yleiset vastuut kuvattu.

3. Vaikuttavampaa edunvalvontaa ja asiantuntijuutta

Nykytila ja muutostarve:

Paraurheilun ja soveltavan liikunnan toimintaympäristö on muuttunut. Vastuu toiminnan ja palvelujen järjestämisestä jakautuu yhä useammille toimijoille, ja samalla hyvinvointialueiden säästöt, vammaispalvelujen muutokset ja järjestöjen heikentyneet toimintaedellytykset uhkaavat toimintarajoitteisten henkilöiden mahdollisuuksia liikkua ja urheilla.

Paralympiakomitean on kohdennettava vaikuttamisensa nykyistä selvemmin muutamiin strategisesti tärkeisiin tavoitteisiin sekä vahvistettava asemaansa valtakunnallisissa yhteistyörakenteissa. Samalla Paralympiakomitean asiantuntijapalvelujen yhteiset periaatteet, kohderyhmät ja työnjako on selkiytettävä vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä.

TAVOITE VUODELLE 2027:

Kohdennamme vaikuttamistyömme tärkeimpiin ajankohtaisiin päätöksiin (mm. 2027 eduskuntavaalien jälkeinen hallitusohjelma).

Arvioimme päättyvän tavoiteasiakirjakauden ja valmistelemme seuraavan kauden tavoitteet.

Sovimme soveltavan liikunnan yhteiskoordinaation jatkovalmistelusta, Paralympiakomitean palveluperiaatteista ja neljän kärkimuutosohjelman toteutuksen edellyttämistä kumppanuuksista.

Tärkeimmät toimenpiteet 2027: *Edunvalvonta ja asiantuntijuus*

TAVOITE	TOIMENPITEET	OMA ROOLI	KUMPPANIT	TULOS JA SEURANTA
Vaikutetaan kohdennetusti tärkeimpiin ajankohtaisiin päätöksiin	1) Laaditaan keskeisistä tavoitteista konkreettiset päätös- ja toimeenpanoehdotukset. 2) Edistetään päätös- ja toimeenpanoehdotusten huomioimista uuden hallituksen linjauksissa ja toimeenpanon valmistelussa. Dokumentoidaan tavoitteiden edistyminen.	Määrittelemme vaikuttamisen painopisteet. Tuotamme perustelut ja ehdotukset. Käymme kohdennetut päättäjäkeskustelut.	Poliittiset päättäjät, ministeriöt, liikuntaa edistävät järjestöt, vammaisjärjestöt, muut vaikuttamisverkostot.	Tavoitteita vastaavien kirjausten määrä ja sisältö hallitusohjelmassa, muissa hallituksen linjauksissa ja toimeenpanon valmistelussa. Tavoitteiden etenemisen dokumentaatio vuoden osalta tehty.
Vaikutetaan yhdessä keskeisten kumppaneiden kanssa valtakunnallisiin ohjelmiin ja yhteistyörakenteisiin	3) Sisällytetään liikunnallista elämäntapaa edistävien järjestöjen yhteisiin tavoitteisiin konkreettiset yhdenvertaisuus- ja saavutettavuuskirjaukset. Edistetään tavoitteiden etenemistä valitussa valtakunnallisessa valmistelussa. 4) Sovitaan keskeisten toimijoiden kanssa soveltavan liikunnan yhteiskoordinaation tavoitteesta, valmisteluvastuista ja seuraavista vaiheista. Dokumentoidaan ratkaisut ja avoimet kysymykset.	Tuomme paraurheilun ja soveltavan liikunnan näkökulman yhteiseen valmisteluun. Neuvottelemme yhteisistä vastuista. Varmistamme, että työnjaon ratkaisut dokumentoidaan.	OKM, LVV, LTS, Liikunnallista elämäntapaa edistävät järjestöt, tarvittavat valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset toimijat.	Yhdenvertaisuus- ja saavutettavuuskirjaukset kirjattu järjestöjen yhteisiin tavoitteisiin *(kirjausten määrä ja laatu)*. Valtakunnalliseen ohjelma- tai toimeenpanovalmisteluun on edennyt tavoitteita. Yhteiskoordinaatiosta sovittu, työnjaon ratkaisut ja avoimet kysymykset dokumentoitu.
Arvioidaan OKM:n kanssa sovittu tavoiteasiakirjakausi ja valmistellaan seuraavaa kautta	5) Kootaan kauden 2025–2027 tulokset, keskeneräiset tavoitteet ja jatkotarpeet. 6) Valmistellaan seuraavan kauden tavoite- ja seurantaehdotus OKM:n kanssa.	Kokoamme arvioinnin. Valmistelemme ja neuvottelemme strategiset tavoitteet.	OKM, Paralympiakomitean hallitus ja johto, toiminnan vastuuhenkilöt, tarvittavat sidosryhmät.	Arviointi tehty. Seuraavan kauden tavoiteasiakirja valmisteltu ja neuvoteltu.
Määritellään kärkimuutos-tavoitteiden ja 2027–2030 toimenpideohjelmien strategiset kumppanit	7) Sovitaan strategisten kumppanuuksien valintaperusteet sekä vuoden 2027 kärkitoimenpiteiden edellyttämien kumppanuuksien tavoitteet. 8) Sovitaan kumppanuuksien työnjako ja seuranta.	Tunnistamme tarvittavat kumppanuudet. Neuvottelemme ja dokumentoimme yhteistyön.	Määrittelyn perusteella valittavat strategiset kumppanit, kuten KIHU.	Vuoden 2027 kärkitoimenpiteille välttämättömät strategiset kumppanuudet on valittu ja ne perustuvat yhteisiin tavoitteisiin ja selkeään työnjakoon.

4. Parahuippu-urheilun asiantuntijuus osana Team Finlandin toimintaa

Nykytila ja muutostarve:

Suomalaisen huippu-urheilun johtamisrakenne on uudistunut ja asettunut Olympiakomitean johtamaan Team Finland -ohjelmaan ja sitä valvovaan, opetus- ja kulttuuriministeriön asettamaan riippumattomaan asiantuntijaryhmään.

Milano–Cortinan 2026 talviparalympialaisten jälkeen kokonaisvastuu paralympiajoukkueen kisaprosessista on siirtynyt takaisin Paralympiakomitean vastuulle. Valmistelua tehdään tiiviissä yhteistyössä Olympiakomitean ja lajiliittojen kanssa.

Uusissa rakenteissa Paralympiakomitean asiantuntijuus parahuippu-urheilun erityispiirteistä on juurrutettava aiempaa tiiviimmäksi, systemaattiseksi osaksi Team Finlandin toimintaa, olympialaisten ja paralympialaisten yhteistä valmistelua sekä huippu-urheilijoiden tukipalveluita.

TAVOITE VUODELLE 2027:

Vahvistamme paraurheilun asiantuntijuuden kytkeytymistä osaksi Team Finlandin huippu-urheilutoimintaa käytännön yhteistyössä.

Viemme asiantuntijayhteistyön toimintamallin käytäntöön.

Organisoimme Paralympiakomitealle palanneen paralympialaisten kisaprosessin ja LA28-valmistelun. Käynnistämme paraurheilun valmiuksien kehittämisen olympiavalmennuskeskuksissa Urhean osalta.

Tärkeimmät toimenpiteet 2027: *Parahuippu-urheilun asiantuntijuus*

TAVOITE	TOIMENPITEET	OMA ROOLI	KUMPPANIT	TULOS JA SEURANTA
Paraurheilun näkökulma on Team Finlandin toiminnassa rakenteellisena osana ja mukana oikeaan aikaan, ei erillisenä jälkikäteisenä tarkistuksena.	1) Sovitaan, missä Team Finlandin huippu-urheilun prosesseissa paraurheilun asiantuntijan pitää olla mukana, ja otetaan käytäntö käyttöön vuoden aikana.	Tunnistamme tarvittavat paraurheilun asiantuntijapanokset. Osallistumme yhteiseen valmisteluun.	Olympiakomitea /Team Finland, tarvittaessa lajiliitot ja muut huippu-urheilun asiantuntijat.	Työparit on nimetty sovituille osa-alueille ja työskentely on käynnissä.
Team Finlandin ja Paralympiakomitean yhteistyö ei ole yhden henkilön tai satunnaisten yhteydenottojen varassa, vaan paraurheilun asiantuntijuus on laajasti mukana arjen työssä.	2) Viedään huippu-urheiluvastaavien ja Paralympiakomitean asiantuntijoiden työparimalli käytäntöön sovituilla huippu-urheilun osa-alueilla. Nimetään työparit, sovitaan tehtävät ja pidetään säännöllinen yhteinen työrytmi.	Nimeämme parahuippu-urheilun asiantuntijat työpareihin. Tuomme erityisosaamisen yhteiseen valmisteluun. Seuraamme yhteistyömallin toimivuutta.	Olympiakomitea /Team Finland.	Keskeiset prosessit on sovittu ja käytäntö toimii vuoden aikana.
Paralympiajoukkueen valmistelu etenee suunnitelmallisesti ja liittyy yhteiseen Team Finland -valmisteluun niissä asioissa, joissa se on tarkoituksenmukaista.	3) Viedään LA28-paralympialaisten johtamisprosessi käytäntöön osana Team Finland -toimintaa. Sovitaan vuosikello, vastuut, yhteiset valmistelukohdat ja seuranta.	Vastaamme paralympiajoukkueen johtamisesta ja kisaprosessista. Tuomme sovitut asiat Team Finland -yhteistyöhön.	Olympiakomitea /Team Finland, lajiliitot ja kisavalmistelun keskeiset asiantuntijat.	LA28-vuosikello ja vastuut, yhteiset valmistelukohdat ja seuranta on sovittu.
Muodostetaan yhteinen kuva siitä, mitä paraurheilun laadukas päivittäisvalmennus olympiavalmennuskeskuksissa käytännössä edellyttää ja mistä kehittäminen aloitetaan.	4) Käynnistetään olympia-valmennuskeskusten paraurheilun valmiuksien kehittämisen valmistelu. Arvioidaan yhdessä nykytila. 5) Tunnistetaan nykytila-arvion perusteella 2–3 tärkeintä kehittämiskohdetta.	Tuomme arviointiin paraurheilun erityisosaamisen ja urheilijoiden tarpeet.	Olympiavalmennuskeskukset, Olympiakomitea /Team Finland, lajiliitot ja valmennuksen asiantuntijat.	Olympiavalmennuskeskusten yhteinen nykytila-arvio on tehty. Tärkeimmät kehittämiskohteet on tunnistettu ja dokumentoitu.

Jatkuvat palvelut ja perustehtävät

Tärkeimmät toimenpiteet 2027

Jatkuvat palvelut: Liikkujan ja urheilijan polku

TOIMINTAKOKONAISUUS	KESKEISET TOIMENPITEET	TULOS JA SEURANTA
Liikunnan harrastaminen	Paranuoret-toiminnassa järjestetään Valtti-ohjelman kausi ja Para Junior Games -kilpailutapahtuma. Järjestetään Liikuntamaa-kokeilutapahtuma Apuvälinetapahtuman 2027 yhteydessä. Tuetaan seuroihin, yhdistysten toimintaan ja muuhun harrasteliikuntaan ohjautumista.	Valtti-ohjelmaan 250 hakijaa, Para Junior Gamesiin vähintään 300 osallistujaa. Seurataan harrastuksen löytämistä, osallistumista ja palautetta.
Apuvälineet	Toteutetaan ParaVälineet-palvelua, päivitetään välineohjeita ja selkeytetään palvelupolkua.	Palvelu toimii sovituissa toimipisteissä. Seurataan vuokrauksia, kokeiluja, käyttöastetta ja palautetta.
Kehittymisen tuki kilpaurheilijan polulla	Toteutetaan Tulevaisuuden tähdet -ohjelmaa ja yläkoululeiritystä.	Seurataan ohjelmien toteutumista ja osallistujia.

Jatkuvat palvelut: Vastuukokonaisuudet

TOIMINTAKOKONAISUUS	KESKEISET TOIMENPITEET	TULOS JA SEURANTA
Kehitysvammaisten liikunta ja urheilu	Toteutetaan Special Olympics -toiminnan leirejä, kansainvälistä kilpailutoimintaa ja perheohjelmaa.	Seurataan osallistujia, tapahtumia ja ohjelmien toteutumista.
Elinsiirtourheilu	Toteutetaan liikunta-, laji- ja maajoukkuetoimintaa. Kehitetään yhteistyötä ja osallistujien tavoittamista.	Seurataan osallistujia, tapahtumia ja yhteistyön toteutumista.
Lajiliittotehtävät	Hoidetaan omien lajien lajiliittovastuut. Edistetään viiden siirtymävaiheessa olevan lajin integraatiota. Edistetään Lasten urheilun sopimuksen lupausten toteutumista Paralympiakomitean alaisessa, liikkujille ja urheilijoille järjestettävässä toiminnassa.	Lajikohtaiset tehtävät toteutuvat. Siirtymät etenevät sovitusti. Lasten urheilun sopimus toteutuu omien lajiliittovastuulajien toiminnassa sekä muussa Paralympiakomitean alaisessa lasten ja nuorten toiminnassa.
Kansainväliset kilpailut ja NPC-tehtävät	Toteutetaan vuoden 2027 kansainväliset kilpailuhankkeet. Valmistellaan Los Angelesin 2028 paralympialaisia.	Kilpailuhankkeet toteutuvat onnistuneesti. LA28-valmistelu etenee suunnitelman mukaisesti.

Suurimpia kansainvälisiä paraurheilutapahtumia 2027

Näkövammaisten urheilun
IBSA World Games,
Tashkent, Uzbekistan,
touko–kesäkuu 2027

Paralympiaurheilun
European Para Championships,
Geneve, Sveitsi,
elokuu 2027

Elinsiirtourheilun
World Transplant Games,
Leuven, Belgia,
elokuu 2027

Kehitysvammaisten urheilun
Special Olympics World Games,
Santiago, Chile,
lokakuu 2027

Ei-paralympialajien
liikuntavammaisten urheilijoiden
World Abilitysport Games
Samsun, Turkki,
lokakuu 2027

Jatkuvat palvelut: Asiantuntijapalvelut

TOIMINTAKOKONAISUUS	KESKEISET TOIMENPITEET	TULOS JA SEURANTA
Esteettömyys ja saavutettavuus	Ylläpidetään olosuhdetietoa, kehitetään esteettömyyskuvausohjeistusta, tarjotaan neuvontaa ja koulutusta.	Keskeiset ohjeet ja sisällöt päivitetty. Seurataan toteutuneita asiantuntijapalveluja ja palautetta.
Luokittelu	Toteutetaan kansallista luokittelutoimintaa, tuetaan kansainvälisiä luokitteluprosesseja ja kehitetään luokittelijaosaamista.	Luokittelutehtävät toteutettu. Seurataan koulutuksia, verkostotoimintaa ja luokitteluprosessien toteutumista.
Osaamisen lisääminen	Toteutetaan soveltavan liikunnan ja paraurheilun koulutuksia. Kehitetään koulutuspalveluja ja verkko-oppimista.	Palvelukuvaukset ja hinnoittelu päivitetty. Seurataan koulutusten määrää ja palautetta.
Tietopohja	Kootaan Liikuttaako 2026 -kyselyn aineistot. Hyödynnetään tutkimus- ja kehittämistietoa.	Aineiston tarkistus ja analyysisuunnitelma valmistuvat.
Lajiliittojen tuki	Tarjotaan jatkuvaa asiantuntijatukea lajiliitoille, tuetaan paraurheilutoiminnan kehittämistä.	Seurataan tuettuja lajiliittoja, sovittuja kehittämistoimia ja tuen hyödyllisyyttä.

Jatkuvat palvelut: Muut jatkuvat tehtävät

TOIMINTAKOKONAISUUS	KESKEISET TOIMENPITEET	TULOS JA SEURANTA
Jäsenpalvelut, apurahat ja stipendit	Kehitetään jäsenpalveluja ja jäsenviestintää. Toteutetaan apuraha- ja stipenditoimintaa niin urheiluyhteisölle kuin liikkujille ja urheilijoille.	Seurataan palvelujen käyttöä, hakemuksia ja palautetta.
Osallisuuden pysyvät rakenteet	Tuetaan Paralympiakomitean Urheilijavaliokunnan, Special Olympics Athlete Leader -ohjelman ja Paranuorten vaikuttajatiimin toimintaa.	Seurataan osallistumista, tapaamisia, aloitteita ja kannanottoja.
Jatkuva edunvalvonta ja verkostotyö	Osallistutaan alan valmisteluun, annetaan lausuntoja ja vahvistetaan yhteistyöverkostoja.	Seurataan lausuntoja, yhteistyötä ja vaikuttamistyön tuloksia.
Viestintä ja markkinointi	Toteutetaan viestintää perustehtävien mukaisesti. Kehitetään viestintäverkostoa ja -vastuita sekä verkkosivustoja ja sosiaalisen median kanavia. Toteutetaan markkinointikampanjoita.	Viestinnän toimintamalli ja vastuut kuvattu. Seurataan kanavien kehittymistä, tavoittavuutta, medianäkyvyyttä ja kampanjoiden toteutumista.

Tärkeimmät toimenpiteet 2027

Tukitoiminnot

TOIMINTAKOKONAISUUS	KESKEISET TOIMENPITEET	TULOS JA SEURANTA
Johtaminen ja henkilöstö	Toteutetaan työhyvinvointisuunnitelmaa. Päivitetään hallinnon ohjeita ja otetaan toiminnan suunnittelun vuosikello täysimääräisesti käyttöön.	Työhyvinvointikyselyn tulokset paranevat. Talous- ja matkustusohjeet päivitetty ja vuosikello käytössä.
Talous	Kehitetään talouden seurantaa ja pitkäjänteistä suunnittelua. Varmistetaan vuodelle tasapainoinen talous.	Ajantasainen seurantajärjestelmä ja monivuotinen taloussuunnitelma käytössä. Vuoden tulos talousarvion mukainen.
Varainhankinta ja yrityskumppanuudet	Syvennetään nykyisiä kumppanuuksia. Hankitaan uusia yrityskumppaneita ja kasvatetaan lahjoitusvarainhankintaa.	Nykyisten kumppanuuksien arvo vähintään ennallaan. Vähintään kaksi uutta kumppanuutta. Lahjoitukset ja Paralympiarahaston pääoma kasvavat.
Digitaaliset työkalut ja järjestelmät	Kartoitetaan asiakasrekisterin kehittämistarpeet. Päivitetään järjestelmien tietosuojaselosteet.	Järjestelmäkartoitus tehty. Tietosuojaselosteet ajan tasalla.

Läpileikkaavat toimintatavat

TOIMINTAKOKONAISUUS	KESKEISET TOIMENPITEET	TULOS JA SEURANTA
Osallisuus, esteettömyys ja saavutettavuus	Vakiinnutetaan kohderyhmien kuulemisen ja palautteen käsittelyn käytännöt. Otetaan käyttöön yhteinen esteettömyyden ja saavutettavuuden tarkistusohje tapahtumissa, palveluissa ja viestinnässä.	Kuulemiskäytännöt kirjattu toiminnan suunnitteluun. Seurataan tarkistettuja toteutuksia ja palautteen perusteella tehtyjä korjauksia.
Vastuullinen järjestötoiminta	Toteutetaan hyvän hallinnon, turvallisen toimintaympäristön, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon, reilun kilpailun sekä ympäristövastuun toimenpiteitä vastuullisuussuunnitelman mukaisesti. Arvioidaan vastuullisuusohjelmakausi ja valmistellaan jatkoa.	Ohjeistukset ja koulutukset toteutettu. Vastuullisuustyön vuosiseuranta ja ohjelmakauden arviointi tehty sekä jatkosuunnitelma valmisteltu.
Tietoperusteisuus, seuranta ja arviointi	Määritellään toiminnan keskeiset mittarit, tietolähteet ja seurannan vastuut. Toteutetaan väli- ja vuosiarvioinnit ja hyödynnetään tuloksia toiminnan kehittämisessä.	Yhteinen seurantamalli käytössä. Arvioinnit toteutettu ja niiden perusteella tehdyt kehittämispäätökset dokumentoitu.

SUOMEN PARALYMPIAKOMITEA

Suomen Paralympiakomitea ry • Valimotie 10, 4. krs, 00380 Helsinki
paralympia.fi • paraurheilu.fi